

Тема: Етнічна музика**Мета:**

Навчальна: ознайомити з особливостями етнічної музики різних народів, розглянути особливості української етнічної музики, ознайомити з історією її розвитку, надати знання про народні інструменти країн світу, навести приклади застосування етнічної музики в творах композиторів, розглянути рівень розвитку сучасної етнічної музики в Україні та ознайомити із особливостями звучання українських етнічних інструментів.

Розвиваюча: вміння учнів уважно слухати етнічну музику та надавати характеристику її засобами музичної виразності, розвивати вміння аналізувати етнічні музичні твори, слухати музичну вікторину та знаходити спільні й відмінні риси між етнічною музикою різних народів.

Виховна: ціннісне ставлення до етнічної музичної культури рідного краю та інших народів, інтерес до творчості виконавців етнічної музики.

Хід уроку

1. Організаційний момент. Музичне привітання.

2. Актуалізація опорних знань.

- Що таке автентична музика?
- Які сучасні гурти виконують фольклорну музику?
- Що спільного між давньою фольклорною музикою та її сучасним автентичним звучанням?

3. Мотивація до навчання. МИ ВЖЕ БАГАТО ЗНАЄМО ПРО ОБРОБКУ НАРОДНОЇ МУЗИКИ. АЛЕ ІСНУЄ РУХ В МУЗИЧНОМУ ВИКОНАВСТВІ, ЯКИЙ СТАВИТЬ СВОЇМ ЗАВДАННЯМ ДОСТОВІРНЕ, ТОЧНЕ ВІДТВОРЕННЯ МУЗИКИ МИНУЛОГО. СЬОГОДНІ МИ ПОСЛУХАЄМО ОРИГІНАЛЬНУ АВТЕНТИЧНУ МУЗИКУ І ДІЗНАЄМОСЯ ПРО ТВОРЧІСТЬ КОЛЕКТИВІВ, ЯКІ В НАШ ЧАС ЇЇ ВИКОНУЮТЬ.

4. Новий матеріал для засвоєння. Музична подорож з етнічною музикою.

Ми з вами вже багато дізналися про музичну культуру нашого народу. У світі стільки цікавого і захоплюючого! Кожна держава має свої музичні особливості, національні інструменти та неповторну етнічну музику. Сьогодні пропоную вам віртуальну музичну мандрівку країнами світу.

- **1 зупинка – історія етнічної музики**

Термін **етнічна музика** – музика народів світу (world music) – з'явився у 1980-х роках в англomовних країнах для класифікації певних музичних явищ.

- Етнічній музиці властиві використання ладо – гармонічних і мелодичних особливостей народної музики та запозичення народних інструментів або манери виконавства. У той же час етнічна музика не є поняттям, тотожним народній музиці, - вирізняючим для етнічної музики є незалежність до масової культури.
- В Україні для позначення цього типу музики широко послуговуються терміном *фолк-рок* або його відповідником *етно – рок*.

- **Музичний словничок**

Етнічна музика – термін, що є аналогом англійського «world music» і відноситься до тієї частини популярної музики, що бере свій початок у музичному фольклорі різних країн.

- **2 зупинка – народні мотиви світу.**

- **Музичне сприймання.**
- **Музичний калейдоскоп:** уривки з творів арабської, індійської, грецької, іспанської, африканської, японської, австралійської, чукотської етнічної музики.

Опишіть свої враження від прослуханої музики.

Музика якого народу вам сподобалась найбільше?

-Знайомство з етнічними інструментами народів світу.

Ознайомтеся із незвичними етнічними інструментами народів світу та особливостями їхнього звучання.

Робота з ілюстраціями :

Діджеріду – музичний духовий інструмент аборигенів Австралії. Його роблять зі шматка стовбура евкаліпта завдовжки 1-3 метри, серцевина якого виїдена термітами.

Сякухаті – японський музичний духовий інструмент у вигляді бамбукової флейти.

Віна – стародавній індійський щипковий (плекторний) музичний інструмент, який має форму лютні.

Віуела – іспанський щипковий інструмент, схожий на гітару з опуклим дном.

Варган – старовинний язичковий інструмент, схожий на дримбу.

Кпанлого – барабан, поширений у Гані (Західна Африка). Його корпус зроблено з твердого дерева, а мембрана – зі шкіри антилопи.

Бузукі – грецький музичний інструмент групи струнно – щипкових. Входить до класичного грецького оркестру або сольо супроводжує танці та популярні пісні.

3 зупинка – етнічна музика у творах композиторів

Музичне сприймання В. Зубицький Сюїта «Українські танці», 1 частина.

Аналіз музичного твору.

1. Поділіться своїми враженнями від музичного твору.
2. У чому особливість звучання народних танців?
3. Які інструменти створили неповторний музичний образ?
4. Розкажіть про засоби музичної виразності твору.

Знайомство з творчістю композитора В.Зубицького

Володимир Данилович Зубицький – сучасний український композитор та виконавець (баяніст). Серед його творів – опери «Палата №6» за А.Чеховим і

«Чумацький шлях», балет «Задунайські розваги», кантати – симфонії «Чумацькі пісні», «Океан долі», твори для оркестру українських народних інструментів.

Новий матеріал для засвоєння. Розповідь про українську етнічну музику.

4 зупинка – українська етнічна музика

Інтерес до українського музичного фольклору проявляли багато українських композиторів. У їхньому творчому доробку є обробки українських пісень для хору, голосу або вокально – інструментальних ансамблів. Так, у 1940 – х роках був розроблений новий тип виконавського колективу – народний хор, що не мав аналогів у західній культурі.

У наш час етнічне звучання мають композиції Тоні Матвієнко, Злати Огневич, Лами, гуртів «Kozak System», «ВВ», «Воанергес».

Музичне сприймання. Фрагменти української етнічної музики: «Аркан» (цимбали, скрипки, дводенцівка, бубон), «Буковинська полька» (сопілка), віночок закарпатських мелодій (гра на дримбі), сигнал до полонинського ходу (трембіта і ріг), композиція «Кольорові села» (гра на цимбалах).

Аналіз музичних творів.

1. Розкажіть про своє враження від прослуханих творів.
2. У чому особливість звучання етнічної музики України?

Знайомство з українськими етнічними інструментами

Ознайомтеся з етнічними інструментами України.

Цимбали – старовинний струнний ударний інструмент із дерев'яним корпусом у формі трапеції та комплектом спеціально розташованих струн. Верхня дека виробляється із ялини або смереки, нижня – із явора.

Дримба – народний щипковий інструмент, схожий за формою на маленьку підкову з тоненьким сталевим язичком усередині. Найчастіше використовується в гуцульському музичному побуті.

Творче завдання "Малюємо музику".

За допомогою штрихів та кольору зобразіть на папері те, що ви уявляли, слухаючи українську етнічну музику.

Фізкультхвилинка «Подаруємо всім веселий настрій»

<https://youtu.be/0dlzwRTIZ0c> .

Поспівка. Вправи для розвитку музичного слуху та голосу

<https://youtu.be/hG3yHDAIq6U> .

Виконання пісні «Чом ти не прийшов» українська народна пісня

<https://youtu.be/--iWRp8Jr6k> .

5. Узагальнення вивченого матеріалу.

- Яка музика називається етнічною?
- Що ви про неї знаєте?
- Розкажіть про давні етнічні інструменти.
- Звуки яких інструментів ви зможете упізнати на слух?

6. Домашнє завдання

Послухайте етнічні твори. Розкажіть про них друзям та рідним.

Зіграйте в гру « ЕТНІЧНІ МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ» за посиланням

<https://wordwall.net/play/6910/318/923> та надішліть скрін своїх відповідей на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com.
Успіхів!